

Název rigorózní práce: MOŽNOSTI DIAGNOSTIKY DYSLEXIE V POPULACI
DOSPĚLÝCH

Autor: Mgr. František Jira

Konzultantka: PhDr. Lenka Morávková Krejčová, Ph.D.

Příloha č. 1 - Adult Reading History Questionnaire (ARHQ) (originální dotazník v anglickém jazyce)

Příloha č. 2 - Dotazník čtenářských zkušeností pro dospělé (překlad do českého jazyka)

Příloha č. 3 - Informovaný souhlas s účastí na výzkumném projektu

Příloha č. 4 - Regresní analýza, analýza rozptylu a parametry regresní přímky

Příloha č. 5 - Faktorová analýza

Příloha č. 6 - Mann-Whitneyův test, Levenův test rovnosti rozptylů, nepárový dvojitý výběrový T-test, popisná statistika

Příloha č. 7 - Aktivace mozkové kůry při řešení dílčích procesů čtení (Shaywitz, Shaywitz et al., 2002)

ADULT READING HISTORY QUESTIONNAIRE

Introduction

The Adult Reading History Questionnaire (ARHQ) is a self-report screening tool designed to measure risk of reading disability (i.e. dyslexia) in adults (Lefly & Pennington, 2000). The ARHQ asks adults about their own reading history and current reading habits in order to estimate the risk that they may have a reading disability. Normative scores are based on actual testing, and Lefly & Pennington (2000) found that the ARHQ is reliable and valid. It is important to note that the ARHQ is only a screener and does not constitute a formal evaluation or diagnosis. If you have concerns about your reading skills, we recommend that you contact a licensed psychologist or your primary care physician about pursuing a more thorough evaluation to investigate the nature of these concerns.

Are you Male or Female?	☒ Male		☒ Female		
	Above Average		Average		Below Average
1. How would you compare your current reading speed to that of others of the same age and education?	☒ 0	☒ 1	☒ 2	☒ 3	☒ 4
	A great deal		some		None
2. How much reading do you do in conjunction with your work (if retired or not working, how much did you read when you were working?)	☒ 0	☒ 1	☒ 2	☒ 3	☒ 4
	None		Some		A great deal
3. How much difficulty did you have learning to spell in elementary school?	☒ 0	☒ 1	☒ 2	☒ 3	☒ 4
	Above Average		Average		Below Average
4. How would you compare your current spelling to that of others of the same age and education?	☒ 0	☒ 1	☒ 2	☒ 3	☒ 4

	No	Talked about it, but didn't do it	Repeated 1 grade	Repeated 2 grades	Dropped out
5. Did your parents ever consider having you repeat any grades in school due to academic failure (not illness)?	☐ 0	☐ 1	☐ 2	☐ 3	☐ 4
	no				A Great Deal
6. Do you ever have difficulty remembering people's names or names of places	☐ 0	☐ 1	☐ 2	☐ 3	☐ 4
7. Do you have difficulty remembering addresses, phone numbers, or dates?	☐ 0	☐ 1	☐ 2	☐ 3	☐ 4
8. Do you have difficulty remembering complex verbal instructions?	☐ 0	☐ 1	☐ 2	☐ 3	☐ 4
9. Do you currently reverse the order of letters or numbers when you read or write?	☐ 0	☐ 1	☐ 2	☐ 3	☐ 4
	More than 10	6-10	2-5	1-2	None
10. How many books do you read for pleasure each year?	☐ 0	☐ 1	☐ 2	☐ 3	☐ 4
	5 or More	3-4 Regularly	1-2 Regularly	1-2 irregularly	None
11. How many magazines do you read for pleasure each month?	☐ 0	☐ 1	☐ 2	☐ 3	☐ 4
	Everyday	Once a Week	Once in a While	Rarely	Never
12. Do you read daily (Monday-Friday) newspapers?	☐ 0	☐ 1	☐ 2	☐ 3	☐ 4
	Completely Every Sunday	Scan each week	Once in a while	rarely	Never
13. Do you read a newspaper on Sunday?	☐ 0	☐ 1	☐ 2	☐ 3	☐ 4

	Loved School; Favorite activity				Hated School; Tried to get out of going
14. Which of the following most nearly describes your attitude toward school when you were a child	● 0	● 1	● 2	● 3	● 4
	None				A great Deal
15. How much difficulty did you have learning to read in elementary school?	● 0	● 1	● 2	● 3	● 4
	No help	Help from friends	Help from teachers/ parents	Tutors or special class 1 year	Tutor or special class 2+ years
16. How much extra help did you need when learning to read in elementary school?	● 0	● 1	● 2	● 3	● 4
	No				A Great Deal
17. Did you ever reverse the order of letters or numbers when you were a child?	● 0	● 1	● 2	● 3	● 4
18. Did you have difficulty learning letter and/or color names when you were a child?	● 0	● 1	● 2	● 3	● 4
	Above Average		Average		Below Average
19. How would you compare your reading skill to that of others in your elementary classes?	● 0	● 1	● 2	● 3	● 4
	Not at all	Less than most	About the same	More than most	Much more than most
20. All students struggle from time to time in school. Compared to others in your classes, how much did you struggle to complete your work?	● 0	● 1	● 2	● 3	● 4

	No; enjoyed and did well		Some		A Great Deal; did poorly
21. Did you experience difficulty in high school or college English classes?	● 0	● 1	● 2	● 3	● 4
	Very positive				Very negative
22. What is your current attitude toward reading?	● 0	● 1	● 2	● 3	● 4
	A Great Deal		Some		None
23. How much reading do you do for pleasure?	● 0	● 1	● 2	● 3	● 4

Příloha č. 2: Sebeposuzovací dotazník čtenářských zkušeností pro dospělé

Dotazník čtenářských zkušeností pro dospělé
(Adult Reading History Questionnaire - ARHQ)

Dotazník čtenářských zkušeností pro dospělé (Adult Reading History Questionnaire - ARHQ) je sebeposuzovací dotazník určený k měření možných oslabení čtenářských dovedností (např. ve smyslu dyslexie) u dospělých osob (Lefly, Pennington, 2000). ARHQ se ptá dospělých na jejich minulé zkušenosti se čtením a aktuální čtenářské návyky, aby bylo možné odhadnout riziko poruchy čtení. Normativní skóre vychází z výsledků vyšetření, a Lefly a Pennington (2000) potvrdili jeho validitu a reliabilitu. Nicméně je důležité si uvědomit, že ARHQ je pouze sebeposuzovací dotazník a nedokáže stanovit formální hodnocení nebo diagnózu.

Instrukce k vyplnění dotazníku:

Přečtěte si pozorně každou položku dotazníku a zaškrtněte na škále 0 - 4 vždy tu odpověď, která je nejbližší skutečnosti.

Některé položky každé škály jsou popsány slovně, abyste si lépe uměli představit, co přesně vyjadřují. Položky, které nemají slovní doprovod, vyjadřují mezistupně.

Pracujte pečlivě a žádnou položku dotazníku nevynechejte.

Zeptejte se, prosím, pokud byste nějaké otázce nerozuměli.

Dotazník je anonymní a vaše odpovědi budou použity pouze k výzkumným účelům.

Pohlaví: ¹⁾ muž ¹⁾ žena

Datum narození: _____

Název VŠ: _____

Obor studia: _____

Celkový počet let vysokoškolského studia: _____

Bydliště (napište město / obec, z níž pocházíte): _____

¹⁾ zaměstnaný ¹⁾ nezaměstnaný

Byla Vám někdy diagnostikována ¹⁾ dyslexie ¹⁾ dysortografie ¹⁾ obojí

1) Označte křížkem

1. Jak hodnotíte svojí současnou rychlost čtení v porovnání se svými vrstevníky stejného věku a vzdělání?	0 ----- nadprůměrná
	1 -----
	2 ----- průměrná
	3 -----
	4 ----- podprůměrná
2. Jak mnoho čtete ve své práci (jste-li v důchodu nebo již nepracujete, jak mnoho jste četl(a) v bývalé práci?	0 ----- mnoho
	1 -----
	2 ----- trochu
	3 -----
	4 ----- vůbec
3. Měl(a) jste potíže při osvojování čtení na počátku základní školy?	0 ----- vůbec
	1 -----
	2 ----- trochu
	3 -----
	4 ----- mnoho
4. Jak hodnotíte svůj pravopis v porovnání se svými vrstevníky stejného věku a vzdělání?	0 ----- nadprůměrný
	1 -----
	2 ----- průměrný
	3 -----
	4 ----- podprůměrný
5. Uvažovali vaši rodiče o tom, že byste opakoval(a) ročník ve škole z důvodu školních neúspěchů (nikoli nemoci)?	0 ----- ne
	1 ----- mluvili o tom, ale neudělali to
	2 ----- opakoval(a) jsem jeden ročník
	3 ----- opakoval(a) jsem dva ročníky
	4 ----- předčasně jsem ukončil(a) školu
6. Máte někdy problém zapamatovat si jména lidí či názvů míst?	0 ----- ne
	1 -----
	2 -----
	3 -----
	4 ----- velmi často
7. Máte někdy problém zapamatovat si adresu, telefonní čísla nebo podobné údaje?	0 ----- ne
	1 -----
	2 -----
	3 -----
	4 ----- velmi často
8. Máte někdy problém zapamatovat si složité slovní pokyny?	0 ----- ne
	1 -----
	2 -----
	3 -----
	4 ----- velmi často

9. Stává se vám někdy, že při čtení nebo psaní prohodíte pořadí písmen nebo čísel?	0 ----- ne
	1 -----
	2 -----
	3 -----
	4 ----- velmi často
10. Kolik knih přečtete za rok jen tak pro zábavu?	0 ----- více než 10
	1 ----- 6-10
	2 ----- 2-5
	3 ----- 1-2
	4 ----- žádnou
11. Kolik časopisů přečtete za měsíc jen tak pro potěšení?	0 ----- 5 nebo více
	1 ----- 3-4 pravidelně
	2 ----- 1-2 pravidelně
	3 ----- 1-2 nepravidelně
	4 ----- žádný
12. Čtete denně (od pondělí do pátku) noviny?	0 ----- každý den
	1 ----- jednou týdně
	2 ----- jednou za čas
	3 ----- zřídka
	4 ----- nikdy
13. Čtete noviny o víkendu?	0 ----- každý víkend
	1 ----- zběžně si je každý víkend prohlédnu
	2 ----- jednou za čas
	3 ----- zřídka
	4 ----- nikdy
14. Které tvrzení na uvedené škále nejlépe vystihuje váš postoj ke škole, když jste ještě byl(a) dítě?	0 ----- miloval(a) jsem školu, byla to moje oblíbená činnost
	1 -----
	2 -----
	3 -----
	4 ----- nenáviděl(a) jsem školu, hledal(a) jsem způsoby, jak se docházce vyhnout
15. Měl(a) jste na základní škole nějaké potíže se čtením?	0 ----- žádné
	1 -----
	2 -----
	3 -----
	4 ----- mnoho

16. Potřeboval(a) jste nějakou speciální pomoc při výuce čtení na základní škole?	0 ----- ne
	1 ----- od přátel
	2 ----- od učitele/ rodičů
	3 ----- od odborníka nebo ve specializované třídě po dobu jednoho roku
	4 ----- od odborníka nebo ve specializované třídě po dobu více než dva roky
17. Zaměňoval(a) jste někdy jako dítě pořadí písmen nebo číslic?	0 ----- ne
	1 -----
	2 -----
	3 -----
	4 ----- velmi často
18. Měl(a) jste jako dítě problémy při učení názvů písmen nebo barev?	0 ----- ne
	1 -----
	2 -----
	3 -----
	4 ----- velmi často
19. Jak byste porovnal(a) vaše čtenářské dovednosti s ostatními dětmi na základní škole?	0 ----- nadprůměrné
	1 -----
	2 ----- průměrné
	3 -----
	4 ----- podprůměrné
20. Všichni studenti čas od času ve škole zápasí s nějakou učební látkou. V porovnání s ostatními žáky ve třídě, jak moc jste zápasil(a) vy?	0 ----- žádnou velkou snahu jsem nevyvíjel(a)
	1 ----- méně než ostatní
	2 ----- stejně jako ostatní
	3 ----- více jako ostatní
	4 ----- vyvíjel(a) jsem mnohem větší snahu než ostatní
21. Měl(a) jste nějaké potíže při čtení (s českým jazykem) v průběhu studia na střední či vysoké škole?	0 ----- ne, vše bylo bez problémů
	1 -----
	2 ----- trochu
	3 -----
	4 ----- mnoho, dělal(a) jsem hodně chyb

22. Jaký je váš současný postoj ke čtení?	0 ----- velmi pozitivní
	1 -----
	2 -----
	3 -----
	4 ----- velmi negativní
23. Čtete si jen tak pro zábavu?	0 ----- mnoho
	1 -----
	2 ----- trochu
	3 -----
	4 ----- nečtu

Příloha č. 3: Informovaný souhlas s účastí na výzkumném projektu

Informovaný souhlas s účastí na výzkumném projektu

Vážení studenti,

katedra psychologie FF UK v Praze řeší aktuálně výzkumný projekt týkající se specifických poruch učení (dyslexie, dysgrafie, dysortografie apod.).

V průběhu cca 90 minut zpracujete čtyři testové části baterie, která se zaměřuje na mapování úrovně kreativity myšlení, schopnosti diferenciacce, rychlosti a správnosti porozumění čteného textu apod.

Informace získané ve výzkumu jsou považovány za důvěrné a zachází se s nimi tak, jako s jinými důvěrnými informacemi. Data jsou anonymní a přístup k podkladům mají jen řešitelé výzkumného úkolu.

Výsledky výzkumu budou souhrnně prezentovány formou rigorózních prací Mgr. Hany Brancuské („Pozitivní aspekty“ dyslexie) a Mgr. Františka Jiry (Možnosti diagnostiky dyslexie v populaci dospělých). V případě dalších dotazů se, prosím, obraťte na řešitele.

Potvrzuji, že jsem byl/a seznámen/a s podmínkami výzkumného úkolu, a s účastí souhlasím:

Datum:..... Jméno (hůlkovým písmem)/ podpis: .....

Příloha č. 4: Regresní analýza, analýza rozptylu a parametry regresní přímky

Regression

Descriptive Statistics

	Mean	Std. Deviation	N
SD HS	33,1401	17,75310	157
TEXT1	6,371	2,1362	157
CHYBYT1	,60	,741	157
TEXT2	6,3020	2,49923	157
CHYBYT2	,55	,780	157
ZRPERC	39,91	10,451	157
CHYBYZP	2,98	2,788	157

Model Summary

Model	R	R Square	Adjusted R Square	Std. Error of the Estimate	Change Statistics	
					R Square Change	F Change
1	,746 ^a	,654	,536	12,09836	,656	26,701

Model Summary

Model	Change Statistics		
	df1	df2	Sig. F Change
1	7	149	,000

ANOVA

Model		Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
1	Regression	27357,724	7	3908,246	26,701	,000 ^b
	Residual	21809,193	149	146,370		
	Total	49166,917	156			

Coefficients

Model	Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	t	Sig.	
	B	Std. Error	Beta			
1	(Constant)	28,976	7,243		4,001	,000
	SDHS					
	TEXT1	,667	,990		,673	,502
	CHYBYT1	,269	1,474	,080	1,168	,244
	TEXT2	,613	,848	,314	3,067	,003
	CHYBYT2	,177	1,394	,783	,655	,514
	ZRPERC	,781	,112	,258	4,027	,000
	CHYBYZP	,814	,478	,832	4,191	,000
				,851		

Příloha č. 5: Faktorová analýza

Factor Analysis

Communalities

	Initial	Extraction
OT01	1,000	,535
OT02	1,000	,603
OT03	1,000	,840
OT04	1,000	,512
OT05	1,000	,449
OT06	1,000	,659
OT07	1,000	,635
OT08	1,000	,637
OT09	1,000	,679
OT10	1,000	,829
OT11	1,000	,575
OT12	1,000	,755
OT13	1,000	,723
OT14	1,000	,498
OT15	1,000	,857
OT16	1,000	,784
OT17	1,000	,817
OT18	1,000	,749
OT19	1,000	,763
OT20	1,000	,613
OT21	1,000	,793
OT22	1,000	,857
OT23	1,000	,852

Total Variance Explained

Component	Initial Eigenvalues			Extraction Sums of Squared	
	Total	% of Variance	Cumulative %	Total	% of Variance
1	11,576	50,331	50,331	11,576	50,331
2	1,991	8,656	58,987	1,991	8,656
3	1,411	6,133	65,121	1,411	6,133
4	1,035	4,498	69,619	1,035	4,498
5	,857	3,727	73,345		
6	,787	3,420	76,765		
7	,643	2,794	79,559		
8	,595	2,588	82,147		
9	,517	2,249	84,396		
10	,481	2,092	86,488		
11	,459	1,997	88,486		
12	,430	1,872	90,357		
13	,385	1,673	92,031		
14	,332	1,444	93,474		
15	,299	1,299	94,774		
16	,266	1,156	95,929		
17	,223	,969	96,898		
18	,173	,753	97,651		
19	,166	,723	98,375		
20	,138	,598	98,973		
21	,100	,433	99,406		
22	,082	,357	99,763		
23	,055	,237	100,000		

Total Variance Explained

	Extraction ...
Component	Cumulative %
1	50,331
2	58,987
3	65,121
4	69,619
5	
6	
7	
8	
9	
10	
11	
12	
13	
14	
15	
16	
17	
18	
19	
20	
21	
22	
23	

Component Matrix^a

	Component			
	1	2	3	4
OT01	,698	,046	-,095	-,191
OT02	,506	,422	-,305	,276
OT03	,903	-,088	,088	-,094
OT04	,683	-,181	-,009	-,117
OT05	,408	-,171	-,003	,502
OT06	,571	-,237	,270	,452
OT07	,615	-,101	,093	,487
OT08	,734	,007	,202	,240
OT09	,778	-,177	,137	-,154
OT10	,669	,389	-,479	-,014
OT11	,313	,634	,271	-,041
OT12	,446	,578	,470	-,031
OT13	,394	,531	,529	-,073
OT14	,691	-,065	-,121	,048
OT15	,916	-,082	,037	-,100
OT16	,862	-,169	,082	-,076
OT17	,848	-,260	,074	-,156
OT18	,823	-,258	,015	-,072
OT19	,846	-,128	-,089	-,151
OT20	,730	-,179	,112	-,189
OT21	,872	-,159	-,007	-,081
OT22	,794	,288	-,375	,061
OT23	,735	,380	-,408	,011

Příloha č. 6: Mann-Whitneyův test, Levenův test rovnosti rozptylů, nepárový dvojitý výběrový T-test, popisná statistika

NPar Tests, Mann-Whitney Test

Ranks

DYSLEXIE		N	Mean Rank	Sum of Ranks
SD HS	Non-dys	119	72,29	8602,50
	Dys	38	104,38	3966,50
	Total	157		
TEXT1	Non-dys	119	63,30	7532,50
	Dys	38	128,17	4870,50
	Total	157		
CHYBYT1	Non-dys	119	77,42	9212,50
	Dys	38	83,96	3190,50
	Total	157		
TEXT2	Non-dys	119	63,58	7566,50
	Dys	38	127,28	4836,50
	Total	157		
CHYBYT2	Non-dys	119	77,30	9199,00
	Dys	38	84,32	3204,00
	Total	157		
ZRPERC	Non-dys	119	89,60	10662,00
	Dys	38	45,82	1741,00
	Total	157		
CHYBYZP	Non-dys	119	67,15	7991,00
	Dys	38	116,11	4412,00
	Total	157		

Test Statistics

	SD HS	TEXT1	CHYBYT1	TEXT2	CHYBYT2	ZRPERC	CHYBYZP
Mann-Whitney U	657,000	392,500	2072,500	426,500	2059,000	1000,000	851,000
Wilcoxon W	8602,500	7532,500	9212,500	7566,500	9199,000	10662,000	7991,000
Z	-4,997	-7,658	-,862	-7,519	-,952	-5,172	-5,838
Asymp. Sig. (2-tailed)	,000	,000	,389	,000	,341	,000	,000

Levenův test rovnosti rozptylů, nepárový dvojběrový T-test

Independent Samples Test

		Levene's Test for Equality of Variances		t-test for Equality of Means						
		F	Sig.	t	df	Sig. (2-tailed)	Mean Difference	Std. Error Difference	95 % Confidence Interval of the Difference	
									Lower	Upper
SD HS	Equal variances assumed	4,464	,041	-2,200	42	,024	-2,3598	1,3116	-5,27785	-,43962
	Equal variances not assumed			-3,802	12,259	,003	-2,3598	,95248	-4,71692	-1,6642
TEXT1	Equal variances not assumed	2,048	,160	-3,463	42	,001	-3,1012	,8956	-4,9086	-1,2937
	Equal variances not assumed			-5,159	15,220	,000	-3,1012	,6011	-4,3807	-1,8216
CHYBYT1	Equal variances assumed	1,741	,194	,454	42	,041	,154	,340	-,532	,841
	Equal variances not assumed			,523	9,760	,036	,154	,296	-,506	,815
TEXT2	Equal variances assumed	4,289	,045	-2,353	42	,023	-2,92649	1,24374	-5,43646	-,41651
	Equal variances not assumed			-4,501	32,551	,000	-2,92649	,65024	-4,25011	-1,60287

CHYBYT2	Equal variances assumed	,292	,591	-,569	42	,039	-,193	,339	-,877	,491
	Equal variances not assumed			-,590	8,716	,032	-,193	,327	-,937	,551
ZRPERC	Equal variances assumed	5,900	,019	1,207	42	,034	5,131	4,250	-3,445	13,708
	Equal variances not assumed			,887	6,944	,000	5,131	5,785	-8,569	18,832
CHYBYZP	Equal variances assumed	1,024	,317	-1,781	42	,082	-2,181	1,225	-4,654	,291
	Equal variances not assumed			-2,583	14,318	,021	-2,181	,845	-3,989	-,374

Frequencies

Non-dys

Statistics

HS

N	Valid	119
	Missing	0
Mean		24,7395
Median		24,0000
Std. Deviation		10,12336

Dys

Statistics

HS

N	Valid	38
	Missing	0
Mean		59,4474
Median		60,5000
Std. Deviation		8,01585

Celý výběrový soubor

Statistics

VEK

N	Valid	157
	Missing	16
Mean		24,05
Median		23,00
Std. Deviation		4,339

Report

	DYSLEXIE	SD HS	TEXT1	CHYBYT1	TEXT2	CHYBYT2	ZRPERC	CHYBYZP
Non-dys	Mean	24,74	5,589	,56	5,3983	,51	42,28	2,24
	N	119	119	119	119	119	119	119
	Std. Deviation	10,1152	1,3503	,709	1,264	,735	9,685	2,231
Dys	Mean	59,45	8,819	,71	9,1318	,68	32,5	5,32
	N	38	38	38	38	38	38	38
	Std. Deviation	8,0242	2,3018	,835	3,22316	,904	9,325	3,085
Total	Mean	33,14	6,371	,60	6,302	,55	39,91	2,98
	N	157	157	157	157	157	157	157
	Std. Deviation	8,0697	2,1362	,741	2,49923	,780	10,451	2,788

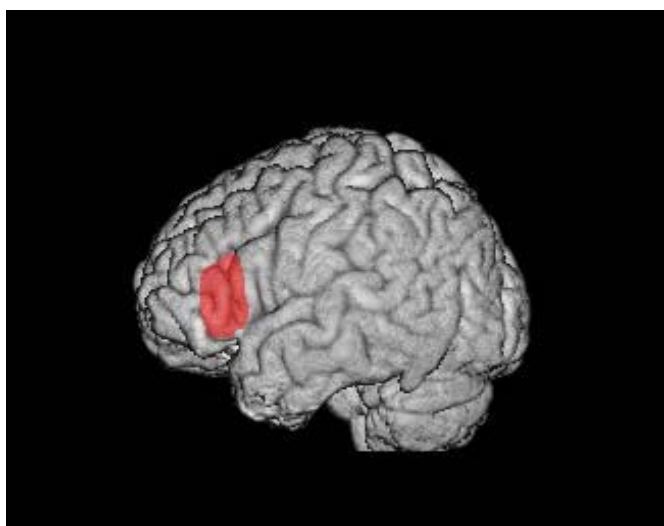
Příloha č. 7: Aktivace mozkové kůry (fNMR) při řešení dílčích procesů čtení (Shaywitz, Shaywitz et al., 2002)

Neurobiologický základ dyslexie

Typický čtenář

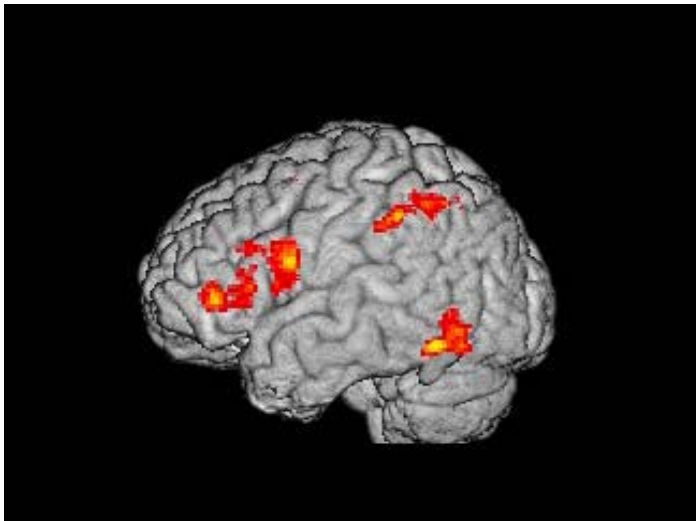

Čtenář s dyslexií

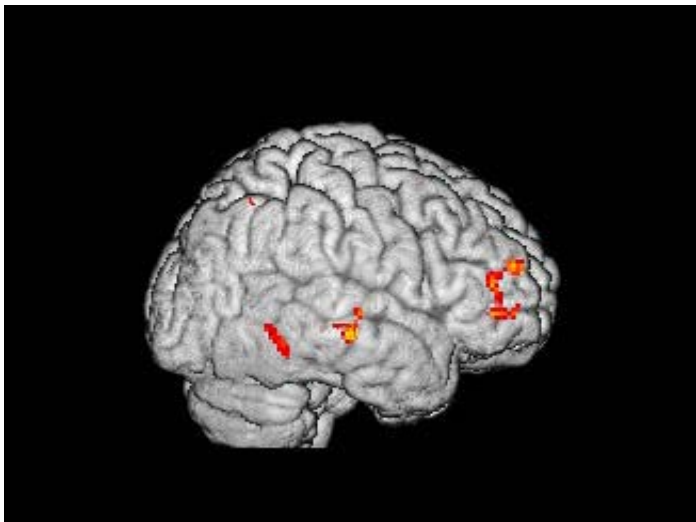

Typický čtenář při čtení.

Levá hemisféra

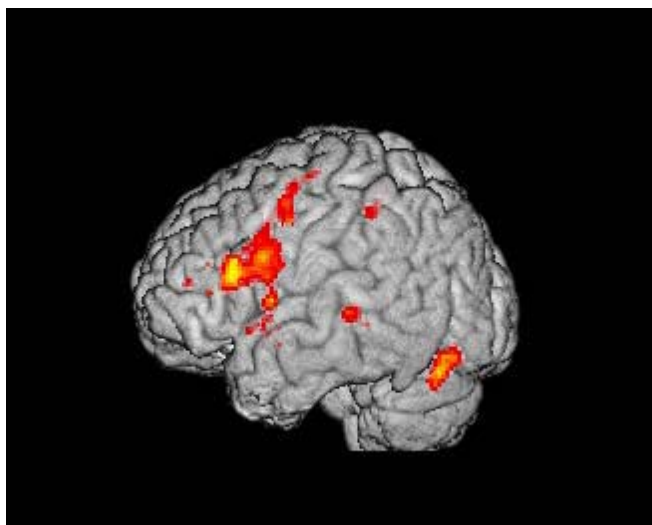

Pravá hemisféra

Čtenář s dyslexií

Levá hemisféra

Pravá hemisféra

